

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om by- og landzoner.

Af miljøministeren (Chr. Christensen).

(Fremsat 14/1 87. Første behandling 23/1 87. Betænkning 22/4 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Hjortnæs (S):

Dette forslag burde vel rettelig hedde »Forslag til varetagelse af fru Dagmar Mørk Jensens private landsbyinteresser«. Det er meget vanskeligt at finde nogen som helst fornuftig begrundelse for, at forslaget er fremsat, hvis det ikke netop er for at varetage fru Dagmar Mørk Jensens meget private interesser.

Jeg synes også, det skinner meget klart igennem betækningsbidraget, og når jeg har bedt om ordet, er det, fordi der er nogle ting, jeg egentlig gerne vil have forklaret.

Miljøministeren, der jo er en venlig mand og også har været en venlig mand i denne sammenhæng, mener at kunne hævde, at forslaget tilsigter en administrativ forenkling. Jeg synes faktisk, at ministeren skylder Folketinget at forklare, hvori den forenkling ligger.

Situationen er vel den, at de, der gerne vil benytte nedlagte landbrugsejendomme til industriformål eller til håndværksformål, nu kan nøjes med at give kommunalbestyrelsen en orientering, men så skal de i øvrigt gå i gang med hele processen og undersøge relationerne til anden lovgivning osv.

Jeg har faktisk meget svært ved at se, at dette skulle medføre nogen som helst form for forenkling. Tværtimod tror jeg, at det vil komplicere det yderligere, og at man bliver nødt til i forvaltningerne at opbygge en særlig procedure for at sikre, at man ikke lader tingene passere stridende imod anden form for lovgivning. Nu får man jo kun 14 dage. Hvordan man vil nå det, står uklart for mig,

men jeg tror ikke på, at ministeren har ret i, at der er tale om en administrativ forenkling. Tværtimod er jeg alvorligt bange for, at også almindelige retsgarantier vil blive udsat for en betydelig risiko ved vedtagelsen af dette lovforslag.

Så har fru Dagmar Mørk Jensen selv begået et betækningsbidrag, og heri siger hun i realiteten, at forslaget ikke er noget bevendt, men hun har et eller andet håb om, at det vil have en psykologisk effekt. Jeg ved ikke, hvad fru Dagmar Mørk Jensen har at have dette håb i, men også her synes jeg, at fru Dagmar Mørk Jensen bevæger sig på et meget, meget tyndt fundament af argumenter.

Så siger fru Dagmar Mørk Jensen, at mindretallet – altså Det Radikale Venstre – ikke opfatter lovforslaget som blivende til skade for miljøet, og det er jo også meget tvivlsomt, om hun har ret i det. Situationen er vel netop den, at vi risikerer, at miljøet ved etablering af industrivirksomheder og håndværksvirksomheder godt kan gå hen og tage skade, men nu siger fru Dagmar Mørk Jensen i sit betækningsbidrag, at det vil det ikke. Tværtimod vil tilsynet med overholdelse af samtlige miljøløve og andre love nu foregå på nærmeste hold. Jeg vil meget gerne have udlagt teksten. Dette punktum er komplet uforståeligt for mig, så jeg vil gerne bede fru Dagmar Mørk Jensen om at komme op og forklare mig, hvad der ligger i denne sætning.

Leif Hermann (SF):

Det ville vist være noget af en overdrivelse at sige, at udvalgsarbejdet vedrørende dette forslag har været omfattende. Jeg skal ikke kunne sige, hvem der har stillet de forholdsvis få spørgsmål, der er stillet under udvalgsarbejdet, men jeg ved i hvert fald, hvilke spørgsmål Socialistisk Folkeparti har stillet, og det vil sige, at den formodning, som vi havde under førstebehandlingen, til fulde er blevet bekræftet under udvalgsarbejdet, ja, endog mere er kommet til. Det har ikke været muligt for ministeren at banke sine egne embedsmænd til at sige et eneste positivt ord om det forslag, som ministeren selv har fremsat.

[Leif Hermann]

Hvis vi ser på spørgsmålet om, hvordan den gældende zonelov administreres, så tillad mig et citat:

»Det er Planstyrelsens generelle indtryk, at zoneloven alle steder administreres i overensstemmelse med lovens bestemmelse om, at tilladelse til anden anvendelse af en tom driftsbygning skal meddeles, medmindre det vil være i afgørende modstrid med de hensyn, loven skal varetage.«

Ligeledes har vi heller ikke gennem udvalgsarbejdet kunnet få opklaret, hvorvidt antallet af klagesager har givet anledning til vanskeligheder.

Vi har så spurgt – det var jeg inde på i forbindelse med første behandling – om det måske ikke var meget praktisk at bruge kommuneplanloven og lave landzonelokalplaner for de landsbyområder, hvor man kunne tænke sig en klarere, tydeligere og bedre erhvervslokalisering, og det har vi sandelig også fået et svar på. Det fremgår nemlig også af et svar, som Planstyrelsen har sendt os, og hvori man skriver:

»Det må imidlertid antages, at allerede den omstændighed, at etableringsmulighederne på forhånd er klarlagt gennem planlægningen for en potentiel ansøger, vil være ensbetydende med en forbedret etableringsmulighed.«

Her peger Planstyrelsen direkte på landzonelokalplaner som mulighed for at ophjælpe erhvervslokalisering i landsbyområder.

Det påvirker ikke Det Radikale Venstres ordfører, som har tilsluttet sig miljøministerens metafysiske betragtninger over lovforslaget, og disse består i, at man tror, at dette lovforslag vil være i stand til at skabe større erhvervsudvikelse i landsbyerne. Og fru Dagmar Mørk Jensen har ifølge Ritzaus Bureau ladet sig berolige af, at miljøministeren over for hende har gentaget bemærkningerne til lovforslaget om, at miljølovgivning, vejlovgivning og byggelovgivning også gælder på landet. Jeg tror, at hvis fru Dagmar Mørk Jensen spurgte justitsministeren, ville hun også få at vide, at grundloven var gældende for landområder.

Denne type beroligelser skal kun dække over én ting: at fru Dagmar Mørk Jensen ikke ved forslagets første behandling turde fortælle, at hun rider sin egen lille private landsbypolitikæphest, at fru Dagmar Mørk Jensen med sin tilslutning til dette forslag er

parat til at myrde noget af det fremmeste, fru Dagmar Mørk Jensens formand, hr. Niels Helveg Petersen, nogen sinde har lavet, nemlig by- og landzoneloven. Hvad meningen med det er, er det vanskeligt at få at vide.

O.k., hvis det så var sådan, at alle disse mennesker, fru Dagmar Mørk Jensen henvender sig til – håndværkere, iværksættere, og hvem det nu er – ville komme strømmende, men herom sagde jo direktøren for Håndværksrådet, Laue Traberg Smidt, i søndagsradioen, at det vel højst drejer sig om 300 og man almindeligvis fraråder folk at slå sig ned i tomme landbrugsejendomme; det giver nemlig problemer, når man skal flytte.

Og her er vi ved problemets kerne. By- og landzonelovens situation i dag er jo ikke den, at den spærrer for den erhvervslokalisering, som ministeren og fru Dagmar Mørk Jensen vil have. By- og landzonelovens problem er, at den ikke bliver overholdt i den forstand, at når folk først har slået sig ned, er det overordentlig vanskeligt at nægte dem tilladelse til en udvidelse. Den forudsætning, som både ministeren og fru Dagmar Mørk Jensen opererer med, at man jager dem ind til erhvervsområderne i kommunerne, når der skal ske udvidelser, gælder ikke i praksis.

Forleden dag havde Viborg Amtsråd en af de almindelige zonelovssager på dagsordenen, hvor der var givet fire tilladelser til udvidelser, og så kom den femte tilladelse, som var en efterfølgende lovliggørelse. Manden havde udvidet, og der blev indgivet politianmeldelse i første omgang. Men da den påne ejer havde været der og vredet armene om på de borgerlige, blev politianmeldelsen trukket tilbage, og teknik- og miljøudvalget i Viborg Amtsråd var indstillet på at give den efterfølgende tilladelse. Sagen er nu bragt op på det samlede amtsråds bord.

Dette vil være virkelighed, og det er det, der er by- og landzonelovens problem. Man kan selvfølgelig gøre det, at man siger: vi løser disse problemer ved at ødelægge lovens centrale styringsinstrument, men så synes jeg, det ville være ærligere at sige:

Der er ingen grund til at have en by- og landzonelov længere. Den er forældet. De områder, der er udlagt til landzone, bliver nu inddraget til byzone, og det er nu engang, som det skal være. Der er derfor ingen grund til at have den lov mere.

Det havde været ærligere.

[Leif Hermann]

Endelig vil jeg sige, at hvis det er landsbyernes problemer, man ønsker at løse, vil jeg foreslå, at miljøministeren tager tanken om at komme med et forslag om en landsbylov op. Landsbyernes problemer er jo ikke kun af erhvervsmæssig art. Det er kulturelle, forsyningsmæssige og mange andre problemer. De kan ikke løses ved, at man laver en skvattet ændring af by- og landzonenloven som denne, over hvis virkninger man overhovedet ikke har gjort sig nogen overvejelser.

Lad mig så endelig sige, at ganske vist sent, men i dag, er der kommet en skrivelse fra Foreningen af Byplanlæggere, der sætter en lang række nye alvorlige spørgsmålstegn ved det, Folketinget her er i færd med at gennemføre med velvillig radikal bistand. På baggrund heraf har Foreningen af Byplanlæggere bedt om at komme i deputation i Folketingets miljøudvalg, og jeg skal derfor bede om, at sagen bliver udvalgsbehandlet mellem anden og tredje behandling.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

De to foregående ordførere har brugt mange ord på bl.a. at fortælle, at der ikke under udvalgsarbejdet er kommet noget særligt nyt frem. På det punkt er jeg enig med dem. Der er heller ikke under behandlingen her kommet noget nyt frem med hensyn til de indvendinger, som S og SF har mod dette lovforslag, så hvad det angår, står vi jo nærmest lige, ud over at SFs ordfører selvfølgelig har brugt mange og store ord på en sag, som jeg hele tiden har betegnet som værende ikke så revolutionerende endda. Jeg sagde allerede ved første behandling, at det mente jeg ikke den var. Det ville ikke betyde en voldsom ændring i tilstandene ude på landet, men det er stadig væk vores opfattelse, at det vil lette tilværelsen for en hel del mennesker. Jeg forsøgte ved første behandling at forklare SFs ordfører, at der nu engang er forskel på at søge om en tilladelse til at anvende nogle bygninger og så at kunne komme og anmelde det og få at vide, på hvilke betingelser man kan bruge bygningerne.

Det er altså vores opfattelse, at dette vil gavne nogle mennesker, og at det kan ske, uden at det vil komme til at skade miljøet. Det er stadig væk, som det også blev påpeget, sådan, at miljølovene og alle andre relevante love naturligvis fortsat skal overholdes.

Og som vi har nævnt i vores betænkningsbidrag, som er blevet så flittigt citeret, ændres der heller ikke noget ved byggeretten med dette forslag.

Der er for os ingen tvivl om, at det er rimeligt, at de tomme bygninger kan anvendes til hensigtsmæssige formål. Det bliver de da også i nogen udstrækning allerede nu, og derfor har jeg bl.a. spurgt Landsforeningen af Landsbysamfund, om det er dennes opfattelse, at praksis – for det er jo egentlig praksis, der har givet anledning til dette forslag – er blevet bedre, efter at ministeren har udsendt sit cirkulære, hvori han gør opmærksom på, hvordan praksis burde være. Svaret lyder: »Vi har ikke oplevet, at praksis med hensyn til tilladelser er blevet bedre. Vi mener, at den foreslåede ændring i zonenloven vil føre til en hurtigere og mere smidig behandling af disse sager til gavn for borgerne på landet og for kommunerne.« Sådan kan man altså også se på det.

Vi mener som sagt, at forholdene, som de er nu, er for bureaukratiske, og at de kan blive lettet en smule ved dette forslag. Jeg vil da også minde om, at på andre områder såsom den landsbystøttelov, vi skal behandle som næste punkt på dagsordenen, er der bred enighed i salen om, at det er væsentligt, at man af både økonomiske og kulturelle grunde søger at fremme udviklingen i landområderne. Det mener vi i Det Radikale Venstre at vi gør med dette lovforslag.

Poulsgaard (FP):

Det er så sjældent, at der er grund til at sige tak til denne regering, så når der endelig er en grund, skal der lyde en tak. Det er jo også en god fremskridtsidé, man har taget op her, og at man er på rigtigt spor, kan man jo høre på SFs ordfører, for mage til bureaukratisk snak og leflen for bureaukratiet har man da aldrig nogen sinde før hørt. Hvordan mon hr. Leif Hermann nogen sinde vil skaffe midler til alt det gode, SF vil, når man samtidig vil kvæle erhvervslivet? For det er jo en kvælning af erhvervslivet, man foretager her. Tror hr. Leif Hermann, at Danfoss, Grundfos, og hvad alle de store virksomheder ellers hedder, nogen sinde var kommet op at stå i dette land, hvis de skulle have nyetableret sig på industrigrunde med bygninger og det he-

[Poulsgaard]

le? De er mange gange begyndt i det små og har vokset sig store.

Der snakkes herinde om det nære samfund osv., men dette har jo netop til formål at holde liv i det nære samfund, for samtidig er hr. Leif Hermann og hans parti sammen med Socialdemokratiet og andre bureaukrater herinde jo i færd med at nedlægge landbruget med miljølovgivningen i hånden. Man må ikke have dyr, man må ingenting, og nu skal vi have marginaljorder. Der bliver simpelt hen nogle hvide pletter på landkortet. Hvis vi kunne få de hvide pletter fyldt ud, hvis vi kunne bevare den lille købmand, skolen og andre ting, var det jo også en fordel. Men nej, hr. Leif Hermann står heroppe og siger, at nogle fine byplanlæggere siger, at det ikke duer, og så er der måske en stakkels mand, der har fået næsen lidt i klemme. Det kan SF aldrig få, for dér er de høje akademikere, og de har overhovedet aldrig fået kendskab til eller forbindelse med det praktiske erhvervsliv. De sidder i de fine kontorer og får deres gode, fede løn, uanset hvordan det ellers ser ud. Men der kunne måske være f.eks. en lille håndværker, der er begyndt, og han har måske ikke forstået den fine lovgivning, sådan som hr. Leif Hermann og andre gør. Så møder han en dag op for amtsrådet og får amtsrådet til at indse, at der er handlet forkert, og så skal han forfølges med brask og bram! Det er simpelt hen ufatteligt, at det ikke snart går op for folk, at SF står for bureaukrati, for ensretning, for centralisering og for en sovjetisering, hvor det er staten alene, der bestemmer. Det er rystende at høre sådan noget, når man ser de meningsmålinger, SF har. Somme tider kunne man godt ønske, at partiet fik flertal, for så fik det da hurtigt ende igen, i hvert fald hvis det vil tillade os at holde valg igen, senest når 4 år er gået, men det kan man jo betvivle at det vil.

Dette er et lille bitte skridt i retning af, at vi kan bevare landsbyerne. Næste år fejrer vi 200-året for stavnsbåndets ophævelse; det ville være dejligt, hvis vi kunne fejre det, uden at landsbyerne var helt affolkede. Dette løser ikke problemet, men det er et skridt i den rigtige retning, så lad være med at høre flere af de taler, hr. Leif Hermann holder!

Leif Hermann (SF):

Når jeg bad om en kort bemærkning før, var det, fordi fru Dagmar Mørk Jensen sagde: den ændring, vi foretager, er jo ikke revolutionerende. Fru Dagmar Mørk Jensen formår sandelig oven i købet at være så fremadskuende, at hun ikke forudser større omvæltninger i landsbyerne på grundlag af dette makværk. Det er da rigtigt, at det måske ikke er revolutionerende, men det er med til at fjerne en af hovedpillerne i den fysiske planlægning. Det er med til at fjerne et styringsinstrument, der, som jeg sagde, hidtil har kunnet anvendes med nogenlunde fornuft.

Så skal fru Dagmar Mørk Jensen selvfølgelig bruge landsbyorganisationerne som sandhedsvidner på, at dette er helt fint. Landsbyorganisationerne har heller ikke været i stand til over for Folketingets miljøudvalg at fortælle andet end det, fru Dagmar Mørk Jensen har citeret i betænkningen, nemlig at det vil have en vis psykologisk effekt. På hvad? Vi har nemlig fået at vide, at hvis der er nogen, der tror, at dette er besværligt, så må de tro om igen. Vi har spurgt, hvor mange zonetilladelser der har givet adgang til erhvervsudøvelse af den i forslaget anførte karakter. Det ved man ikke noget om, men man skriver, at der typisk er tale om uproblematisk ansøgninger, hvortil der meddeles tilladelse, som ikke ankes.

Nu vil jeg så gerne vide: hvor har fru Dagmar Mørk Jensen sin idé fra om, at dette er noget vældig bureaukratisk noget? Fru Dagmar Mørk Jensen skriver oven i købet i betænkningen, at der måske bliver mindre bureaukratiske forhold med hensyn til bosætningsmønsteret i landsbyerne. Må vi ikke godt få at vide, hvori dette bureaukrati ligger? Er det det forhold, at amtsrådet skal give tilladelsen i den ene situation, mens kommunalbestyrelsen blot skal undersøge forholdene i den anden, der ændrer de bureaukratiske situationer? Det sidste spørgsmål i den forbindelse, som fru Dagmar Mørk Jensen så må besvare, er: hvori ligger forskellen på, at der indgives to ansøgninger, om en byggetilladelse og en zonetilladelse, og så én ansøgning om byggetilladelsen?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det er jo klart fremgået, at der er forskellige syn på dette lovforslag. Det, jeg ikke for-

[Miljøministeren]

står, er den manglende forståelse for dette lovforslag som et led i en sammenhængende aktion til bevaring af vore landsbysamfund. Det er præcis denne sammenkædning og denne forståelse, fru Dagmar Mørk Jensen har givet udtryk for.

Her er ikke tale om, at vi skal tilsidesætte en gældende lovgivning eller ødelægge zone-lovgivningen; tværtimod skal den fastholdes, og det ved alle ordførerne. Derfor undrer det mig, at man vil forsøge at stikke en kæp i hjulet for et tiltag over for de mange landsbyer, som herigennem måske kan få en form for hjælp. Vi gør ikke gældende, at dette alene redder landsbyerne, men vi ved alle, at vi må bruge alle de redskaber, der overhovedet er til rådighed eller mulige, for at vi ikke skal få en nedlægnings af vore landsbyer.

Det er jo klart slået fast, at man ønsker gennem forslaget at smidiggøre adgangen til at anvende disse overflødiggjorte landbrugsbygninger til andre formål. Vi ved, det kan være mindre håndværksvirksomheder, det kan være lagre, det kan være kontorer, og det kan også være mindre industriforetagender, men uden at der sker nogen ændring af de ydre fysiske rammer, og dermed selvfølgelig også uden at man angriber zonenloven.

I dag er det jo sådan, at de gældende bestemmelser siger, at man skal ansøge hos zonenovmyndigheden, og at denne ansøgning normalt skal imødekommes, medmindre der herved vil ske en krænkelse af lovens formål. Det er denne procedure, der her forenkles. En ansøgning vil kunne klares hurtigere, og der er ingen tvivl om, at netop denne inspiration vil have muligheden i sig for at bringe endnu flere initiativtagere frem, der kan udnytte den mulighed, der her gives.

Lad os så stå sammen om, at dette er et led i den hjælp, vi vil yde vore landsbyer, men på én betingelse: at denne hjælp ikke kommer til at anfægte gældende zonenovmyndighed eller zonenovgivning.

(Kort bemærkning).

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Jeg skal blot konstatere, at det åbenbart ikke har nogen som helst betydning for SF, om man skaber en eksistensmulighed for et mindretal, uanset om det nu er skønnet på de 300 eller de 3.000, der skulle vise sig at være det rigtige; det ved jo ingen af os. SF

plejer ellers ikke at være så nervøs for at ændre i bestående lovgivning, hvis det er noget, partiet synes trænger til at blive ændret, så det er ret forbavsende, at de er så bange for det i denne forbindelse.

Så spurgte hr. Leif Hermann, hvem der siger sådan og sådan. Hr. Leif Hermann, når man bor ude i en landsby og man snakker med folk, så hører man, hvordan befolkningen opfatter praksis rundt omkring. Det er grundlaget for, at vi i Det Radikale Venstre har taget den stilling, vi har, og vi mener ikke, vi skader nogen med det. De steder, hvor man før har praktiseret, som det egentlig var hensigten, sker der jo faktisk ingen forandring, og miljøet går det ikke ud over, så jeg kan ikke rigtig se, hvem det skulle genere.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Det skal blive min sidste korte bemærkning. Hvorvidt det drejer sig om 3.000 eller 300, er sådan set også fuldstændig ligegyldigt. Adgangen til at etablere sig er til stede efter den gældende lov.

Og når fru Dagmar Mørk Jensen ikke besvarede spørgsmålet om, hvori forskellen ligger mellem at sende to ansøgninger af sted til den samme kommunalbestyrelse og kun at sende én, er det jo, fordi der er ikke nogen.

Fru Dagmar Mørk Jensen er ikke i stand til at dokumentere, at det forhold, at der skulle gives zonetilladelse, har trukket sagerne i langdrag. Det ved fru Dagmar Mørk Jensen formentlig også udmærket godt, for ellers havde vi sikkert fået at vide i udvalget, at det lige præcis var det, der ødelagde spillet for nogle. Da vi samtidig har fået at vide, at ankesagerne ikke udgør noget problem, forstår jeg under ingen omstændigheder længere, hvorfor der skal foretages disse ændringer.

SF er normalt ikke særlig bange for at foretage ændringer af lovgivningen. Nej, det er fuldstændig rigtigt, fru Dagmar Mørk Jensen, det er vi ikke, når der er grund til at foretage disse ændringer, men endnu er der ikke fremkommet én eneste grund til at foretage ændringer i by- og landzonenloven.

Lad mig afslutningsvis sige, at lovens formål, nemlig at forhindre overbebyggelse og ukontrolleret bebyggelse i det åbne land, gælder stadig væk, men man har fjernet lige

[Leif Hermann]

præcis det centrale styringsinstrument, der skulle sikre, at dette formål kan opfyldes.

(Kort bemærkning).

Hjortnæs (S):

Jeg bad ministeren om at forklare mig, hvor den administrative forenkling lå i dette lovforslag. Ministeren kom med nogle udtalelser, men dem vil jeg ikke betragte som argumenter for, at der reelt er tale om en administrativ forenkling. Jeg tror heller ikke, at ministeren ved nærmere overvejelse kan nå frem til, at der foreligger nogen administrativ forenkling.

Der er reelt tale om en svækkelse af styringsinstrumentet, og det er beklageligt, at miljøministeren overhovedet vil tage ansvaret for det, men det forstår jeg altså at ministeren vil. Det er der nok en eller anden speciel forklaring på.

Det fremstilles også af ministeren som et forslag, der skulle være specielt fremmende for en bevaring af landsbymiljøerne, men hvordan han kan nå frem til det, har jeg sandelig svært ved at forstå. De fleste af de nedlagte landbrugsejendomme, der overhovedet kan komme på tale i denne sammenhæng, ligger jo ikke inde i landsbyerne, de ligger ude i det åbne land. Hvordan skulle det overhovedet kunne medvirke til at fremme landsbymiljøet? Forestiller man sig, at når der placeres en håndværksvirksomhed eller en lille industrivirksomhed i en nedlagt landbrugsejendom ude i det åbne land, så flytter de arbejdere, der f.eks. skal derud, fra de lidt større provinsbyer for at komme til at bo i landsbyen? Er det det, der er overvejselen? Umiddelbart er det svært for sådan et nogenlunde almindeligt tænkende menneske som mig selv at forstå, at dette overhovedet kan være nogen inspiration.

Jeg er mest tilbøjelig til at tro, at det er den almindelige gamle radikale tæppehandlerregel – som vi så tit og ofte er stødt på i skattelovgivningen – der er dukket op. Når vi var ved at have nogenlunde styr på tingene og havde fået en nogenlunde fornuftig lovgivning strikket sammen, kom der en eller anden radikal tæppehandler, eller hvad det nu kunne være, som sagde: dette er et problem for mig. Og derfor skulle vi sandt for dyden – undskyld, det kan jeg vist ikke tillade mig at sige – derfor skulle vi bruge vores

tid på at finde en eller anden speciel regel frem, der kunne sikre, at lige bestemt denne radikale tæppehandlerregel blev undtaget fra loven. Det er præcis det samme princip, der lægges op til her.

(Kort bemærkning).

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Jeg skal benytte denne korte bemærkning til at takke for udnævnelsen til tæppehandler. Jeg har haft mange erhverv i min tilværelse, men dette har jeg ikke prøvet før.

Jeg skylder naturligvis hr. Leif Hermann en undskyldning, fordi jeg ikke svarede på hans spørgsmål, men det har sin grund. Jeg troede egentlig, hr. Leif Hermann havde hørt efter, hvad jeg sagde ved første behandling, så jeg ikke behøvede at gentage det.

Der er rent faktisk forskel på at skulle indgive en ansøgning til en, som jeg dengang sagde, måske lidt vrangvillig administration – og jeg kan sådan set bekræfte det, for det har jeg fået at vide mange gange senere – og så at kunne anmelde, at man tager nogle bygninger i brug, hvor kommunen så har 14 dage til at give besked om, hvordan det kan lade sig gøre.

Jeg er enig med hr. Leif Hermann i, at formålet med loven selvfølgelig fortsat eksisterer, men et af formålene for Det Radikale Venstre er faktisk også at forsøge at bevare livet på landet.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Man får vel håbe, at hr. Hjortnæs er en enlig svale, for hvis det, hr. Hjortnæs gav udtryk for her som Socialdemokratiets ordfører, gælder hele Socialdemokratiet, går der lige pludselig et lys op for mig.

Jeg vil da gerne prøve at svare på de spørgsmål, hr. Hjortnæs stillede. Hr. Hjortnæs sagde: at der placeres en familie ude i det åbne land i en nedlagt bondeejendom, hvordan kan det gavne landsbymiljøet? Hr. Hjortnæs nikkede, så har jeg opfattet det rigtigt. Det kan det, for det kunne jo være, at familien ville have bopæl dér, og at den havde skolesøgende børn; så var der måske børn nok til skolen, og det kunne jo også være, at de ville handle lidt hos købmanden, så kunne købmanden blive der. Det kunne være, at de, når der var rund fødselsdag eller jubilæ-

[Poulsgaard]

um, ville bruge forsamlingshuset, og måske ville nogle af virksomhedens medarbejdere – det gjaldt f.eks. Lego, der jo startede helt i det små ude på landet og nu er en stor virksomhed – købe et hus i et nærliggende landsbysamfund. Det er såmænd let nok at forstå det, men man skal selvfølgelig ikke være akademiker og medlem af SF, for så kan man i hvert fald ikke forstå det.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det er meget beklageligt, hvis man vil bruge denne hjælp til landsbyerne, der ligger i den forenkling, som vi har talt om, til at fortælle, at det betyder, at vi ofrer miljøet, og det er jo faktisk det, der antydes i det angreb, som hr. Hjortnæs rettede mod dette lovforslag.

Hvor er det, vi fjerner styringsinstrumentet med hensyn til zoneloven? Det ligger jo klart, at enhver ændring af bygningerne ellers skal igennem den samme procedure.

Og må jeg så sige til hr. Hjortnæs, at det er da givet, at landsbyernes eksistens endda i allerhøjeste grad er bestemt af det opland, de har, akkurat som det gælder for en købstad. Der er da ingen grund til ligesom at more sig lidt over, at man kunne tænke sig, at der blev beskæftiget nogle i landsbyen på baggrund af, at en virksomhed tog sådan en bygning i besiddelse.

Uden at forenkler problemerne vil jeg alligevel sige, at jeg har oplevet det et sted her i landet, hvor sådan en lille nedlagt landbrugsjendom husede 6 drejebænke. Disse seks drejebænke blev betjent af nogle unge mennesker i alderen fra et par og tyve og op til 35 år. Disse seks var gift og havde mellem to og tre børn pr. familie. De boede i landsbyen, der havde fået eksistensmuligheder. Børnene udgør immervæk en skoleklasse.

Dette siger jeg for at antyde, at der er perspektiver i dette lovforslag, og når vi kan være enige om, at disse perspektiver kan være en hjælp, samtidig med at det betyder en forenkling af proceduren, hvorved der skabes større interesse hos folk for at benytte sig af loven, så foreligger der en klar hjælp for landsbysamfundene, uden at vi på ét punkt har slækket på miljøkravene.

(Kort bemærkning).

Hjortnæs (S):

Der er mig bekendt ingen, der har talt imod, at det skulle være muligt at etablere sig med virksomhed i det åbne land eller i landsbyen. Kendsgerningen er, at den gældende lovgivning af myndighederne er blevet administreret meget liberalt. Vi har spurgt ministeren, om han kunne nævne bare ét eksempel, hvor der ikke var givet tilladelse, og hvor det efter ministerens opfattelse burde være givet tilladelse. Ministeren har ikke kunnet give os ét eneste eksempel. Den virksomhed, ministeren selv nævner, er etableret efter gældende lovgivning.

Derfor er det umuligt for normalt tænkelige mennesker – undskyld, at jeg bruger udtrykket – at forstå, hvad dette forslag skal bruges til, hvis ikke det er for at svække amtskommunernes og kommunernes muligheder for at styre udviklingen.

Og hvad er det så, vi er bange for? Vi er jo netop bange for problemerne med miljøet, at man ikke inden for de frister, der nu er givet, bliver opmærksom på de problemer, som kan opstå, og får reageret.

Jeg gad vide, hvad det er for administrative teknikker, der skal bringes i anvendelse efter den nye lov. Har ministeren selv styr på det? Ved ministeren det? Nu får vi jo lejlighed til at fordybe os i det under den udvalgsbehandling, vi skal have, så nu må vi prøve at finde ud af, om ministeren overhovedet ved, hvad det er, han selv er med til at vedtage, hvis dette forslag vedtages. Jeg tvivler på det.

Problemet er altså, om vi overhovedet kan være sikre på, at vi ikke får etableret en virksomhed, som i virkeligheden påfører miljøet betydelig skade, og det tror jeg trods alt vi alle sammen er enige om at vi ikke vil have. Ved at gennemføre lovforslaget, sådan som det foreligger nu, vil vi svække myndighedernes muligheder for at sikre Folketinget og ministeren, at sådanne skader ikke kan ske i fremtiden.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg må jo sige, at min undren bliver større og større, efterhånden som debatten skrider frem. Man angriber forslaget ud fra den betragtning, at det er ganske overflødig, det ændrer ikke en pind ved de bestående forhold, det ændrer intet, det er hverken forenkling eller noget som helst andet. Og samtidig

[Miljøministeren]

angriber man forslaget, fordi det vil ødelægge zonelovgivning. Det forstår jeg ikke. Kan hr. Hjortnæs fortælle Folketinget, på hvilke felter der vil være mulighed for med dette lovforslag at bryde zonen?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Der er først og fremmest tale om en administrativ forenkling.

Nu taler hr. Hjortnæs om »normalt tænkende mennesker«. Det er åbenbart mennesker, der ikke har fantasi nok til at forestille sig, hvor mange der på forhånd har opgivet at ansøge, fordi de ved, at det er meget bureaukratisk. Det er det, vi ved, og som vi hører ude omkring i landsbyerne: man tror ikke på, at det kan lade sig gøre, og derfor opgiver man på forhånd. Nu ved man, at det er en ret, man har.

I betragtning af, at der bliver flere og flere tomme landbrugsbygninger, er jeg overbevist om, at det vil være temmelig godt for miljøet, at disse tomme landbrugsbygninger ikke bare står og forfalder, men bliver brugt til noget. Det vil give liv på landet. Og det her med, at det absolut kun skal foregå i selve landsbyen! Landsbyen består af hele det samfund, også det omliggende.

(Kort bemærkning).

Hjortnæs (S):

Ministeren har jo garanteret os, at zonen skal overholdes. Det går jeg bestemt ud fra at den også bliver. Ministeren har også garanteret os, at miljølovene skal overholdes, og at byggelovene skal overholdes. Men nu er situationen altså den, at ministeren giver myndighederne 14 dage at reagere i. Ministeren har nogle tågede bemærkninger om, at vi skal give den, der vil udnytte eller erhverve sig en nedlagt landbrugsejendom og udnytte den til et formål, industri eller håndværk, vejledning om, hvad det er for love, han i givet fald kommer ind under.

Men det er ganske vigtigt, hr. minister, at finde ud af, hvordan de administrative teknikker og administrative processer bliver, for at vi kan være sikre på, at den zonen, der skal overholdes, også rent faktisk bliver overholdt, at den miljølov, der skal overholdes, også rent faktisk bliver overholdt.

Jeg tror, at ministeren stiller myndighederne over for nogle ganske betydelige problemer, og at ministeren derfor ikke kan give os de garantier, og det vil efterfølgende give vanskeligheder. Derfor tror jeg, ministeren i høj grad er med til at svække styringsinstrumentet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om kommuneplanlægning. (Støtte til landsby- og andre lokalsamfundsprojekter).

Af miljøministeren (Chr. Christensen).

(Fremsat 14/1 87. Første behandling 23/1 87. Betænkning 22/4 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):